

بررسی ویژگی های مورفومتری و وزنی کنه درماستور مارژیناتوس در طی مراحل مختلف سیر تکاملی تحت شرایط آزمایشگاهی

محمد مهدی درویشی^{۱*}، عماد چنگیزی^۲، پرویز شایان^۳، محمد رضا یوسفی^۴، محمد تقی رحیمی^۵

۱) گروه انگل شناسی دانشکده دامپزشکی دانشگاه سمنان ۳_ استاد گروه انگل شناسی دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران و مرکز مطالعات کنه و بیماریهای منتقله از آن ۴_ گروه انگل شناسی دامپزشکی دانشگاه آزاد اسلامی بابل ۵_ گروه انگل شناسی و قارچ شناسی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مازندران

پست الکترونیکی نویسنده مسؤل: darvishe@gmail.com

مقدمه و هدف: کنه درماستور مارژیناتوس کنه معمول در منطقه مدیترانه از جمله ایران بوده که، ناقل طیف وسیعی از بیماری ها از جمله: ریکتز یوزیس، تولارمی، آنسفالیت کنه ای عفونی، تب هموراژیک و ویروپلاسماوزیس می باشد. تغییرات ریختی این کنه در طی مراحل سیر تکاملی و آگاهی و شناخت بیشتر ما از آن، کمکی خواهد بود در جهت نگهداری این کنه در شرایط کاملا آزمایشگاهی، این رو، در مطالعه حاضر ویژگی های مورفومتری و بیولوژی مراحل مختلف رشد کنه درماستور مارژیناتوس در شرایط آزمایشگاهی مورد بررسی قرار گرفت.

مواد و روش کار: در مطالعه حاضر کنه درماستور مارژیناتوس از گوسفندان شه میرزاد و حومه آن جمع آوری شد و تعیین گونه کنه های درماستور مارژیناتوس توسط استریومیکروسکوپ با کلیدهای ارائه شده توسط آرتور ۱۹۶۵ و نییان و همکاران ۱۳۸۷ انجام گردید. در ادامه، تخم گذاری کنه های ماده خون خورده، خروج لاروها و مراحل تغذیه لاروی و نوچه ای بر روی خرگوش در شرایط آزمایشگاهی انجام پذیرفت و اندازه های وزنی و متریک هر یک از این مراحل بدقت ثبت گردید.

نتایج و بحث: متوسط ابعاد تخم ها ۵۶۶×۴۳۶ میکرون، طول بدن لارو بدون تغذیه، کاپیتالوم و هایپوستوم به ترتیب ۶۹۰ ± ۱۰ و ۱۷۲ ± ۷ و ۷۵ ± ۵ میکرون، طول بدن نوچه بدون تغذیه، کاپیتالوم و هایپوستوم به ترتیب ۱۳۰۰ ± ۵۰ ، ۲۸۰ ± ۱۰ و ۱۳۵ ± ۵ میکرون و طول بدن کنه ماده بدون تغذیه و کاپیتالوم آن به ترتیب ۳۷۰۰ ± ۲۰۰ و ۷۹۰ ± ۱۳۰ میکرون و اندازه کاپیتالوم در کنه نر ۷۷۰ میکرون و طول بدن لارو و نوچه بعد از تغذیه ۱۳۰۰ ± ۱۰ ، ۴۱۰۰ ± ۱۰۰ میکرون و بیشترین طول و عرض در کنه ماده خون خورده $۸/۴ \times ۱۶/۶$ میلی متر مشاهده گردید. همچنین وزن تخم، وزن لارو، نوچه و بالغ کنه ماده درماستور مارژیناتوس قبل و بعد از تغذیه به ترتیب $۰/۰۵$ ، $۰/۰۲$ ، $۰/۵$ ، $۰/۱۴$ ، ۱۱ ، $۴/۶۶$ و ۳۸۰ میلی گرم ثبت گردید. تناسب بین طول کل بدن لارو، نوچه و بالغ بدون تغذیه با طول ضمام دهانی آن و همچنین تغییرات وزنی لارو و نوچه تغذیه شده با وزن بعد از پوست اندازی در آن مرحله قابل تامل است. در این مطالعه بروی کنه درماستور مارژیناتوس در شرایط آزمایشگاهی می توانیم اطلاعات خود را در خصوص بیولوژی و خطرات بالقوه آن ها افزایش دهیم و در تعیین پارامترهای نگهداری و پرورش آنها از جمله تعیین غشاهای مصنوعی جهت تغذیه آن ها در آزمایشگاه موفق تر عمل نماییم.

واژه های کلیدی: کنه، درماستور مارژیناتوس، مورفومتری، شرایط آزمایشگاهی

شناسایی حلزون های استان سمنان

محمد مهدی درویشی^{۱*}، سید حسین حسینی^۲، فاطمه زهرا درویشی^۳، عباس گرامی صادقیان^۴

۱_ کارشناس ارشد گروه انگل شناسی دانشکده دامپزشکی دانشگاه سمنان ۲_ استاد گروه انگل شناسی دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران ۳_ دانشجوی کارشناسی ارشد گروه زیست شناسی سلولی و مولکولی دانشگاه اصفهان ۳_ کارشناس ارشد گروه انگل شناسی دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران

پست الکترونیکی نویسنده مسؤل: darvishe@gmail.com

مقدمه و هدف: حلزون ها از جمله موجودات حاضر در اکولوژی های مختلف هستند که در عین حضور و نظم آفرینی در محیط پیرامون ما، بخشی از آنها به عنوان میزبان واسط ترما تودهای دیزن از نظر دامپزشکی و پزشکی اهمیت دارند. تنها مطالعه انجام گرفته در مورد فون حلزون های استان سمنان مربوط به سال ۱۳۷۳ است. مطالعه حاضر به منظور شناسایی فون حلزون ها در این استان و بررسی تغییرات آن صورت گرفته است.

مواد و روش کار: در این بررسی توصیفی مقطعی، رودها، چشمه ها، آبگیرها و استخرهای خاکی که بیشتر مورد استفاده انسان و دام قرار می گیرند برای نمونه برداری انتخاب گردید. عملیات حلزون یابی در اواخر فصل بهار و اواسط فصل تابستان سال های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ در آب های شیرین واجد حلزون، با رعایت اصول اخلاقی و ایمنی جمع آوری (صید) حلزون ها، انجام شد. حلزون های جمع آوری شده در الکل ۷۰ درجه به همراه مشخصات محل جمع آوری به آزمایشگاه ارسال گردید. در این بررسی از شهرها و روستاهای استان شامل: سمنان، شاهرود، شه میرزاد، فولاد محله، چشمه علی دامغان و تویه دروار نمونه برداری بعمل آمد. شناسایی حلزون ها در بیشتر موارد با بررسی ریخت شناسی صدف و بر اساس کلید های شناسایی مربوط صورت گرفت.

نتایج و بحث: در این مطالعه مختصات ۷۰۰ عدد حلزون از مناطق مذکور مورد بررسی قرار گرفت. در مجموع پنج گونه حلزون آب شیرین شامل فیزا اکوتا، لیمنه آ گندروزیانا، لیمنه آ ترونکاتولا، لیمنه آ پالوستریس، پلانوریس پلانوریس، یک گونه دو کفه ای جنس پیزیدیوم و دو گونه حلزون خاکری تحت عنوان هلیسلا و کوندرا لا تریدنس مورد شناسایی قرار گرفتند. فیزا اکوتا و لیمنه آ ترونکاتولا دو گونه غالب حلزون آب شیرین استان از نظر تعداد و پراکندگی گزارش می شود و کمترین تعداد و پراکندگی مربوط به دو جنس کوندرا لا و دو کفه ای پیزیدیوم می باشد. و چهار گونه حلزون، لیمنه آ پالوستریس، پلانوریس پلانوریس، کوندرا لا تریدنس و هلیسلا در این مطالعه برای اولین بار در استان سمنان گزارش شدند. اکثر گونه های گزارش شده می توانند در انتقال ترما تودهای انگلی دام و انسان نقش داشته باشند. ضروری است اپیدمیولوژی ترما تود ها، اکولوژی حلزون ها در مطالعات تکمیلی مورد مطالعه قرار گیرد.

واژه های کلیدی: حلزون، استان سمنان، آب شیرین